

Afgørelser – Reg. nr.: 00295.00

Fredningen vedrører: Asnæs Forskov

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 23-04-1932

Fredningsnævnet 26-01-1931

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

23/4 1932

U d s k r i f t
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1932 den 23. April afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af den skriftlige Votering følgende Kendelse i Sagen angaaende Fredning af Asnæs Forskov og Vesterskov m.v.

Den af Fredningsnævnet for Holbæk Amtsradsreds den 26. Januar 1931 i denne Sag afsagte Kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i Medfør af Naturfredningslovens § 16, hvorhos Kendelsen i Medfør af Naturfredningslovens § 14, 2. Stk., jfr. § 11, 2. Stk. af Justitsministeriet er forelagt Overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet har ved et den 28. Maj 1931 afholdt Aasteds møde besigtiget de Arealer, om hvis Fredning der er fremsat Begering.

Overfor Overfredningsnævnet har Ejeren af Asnæs Forskov og Vesterskov, Hofjægermester Peder Andreas Lund, paastaet den af Fredningsnævnet afsagte Kendelse stadfæstet, dog saaledes, at han har givet Afkald paa den Del af den ham ved Kendelsen tillagte Erstatning, der i Henhold til denne vil være at udrede af Kalundborg Kommune.

Ejeren har derhos bestridt Justitsministeriets Beføjelse til at forelægge Sagen for Overfredningsnævnet, idet han anfører, at Fredningsnævnets Kendelse ikke gaar ud paa, at intet skal foretages, og derfor ikke omfattes af Reglen i Naturfredningslovens § 14, 2. Stk., jfr. § 11, 2. Stk.

Forsaavidt der ikke gives ham Medhold heri, og Kendelsen ikke stadfæstes, har Ejeren derhos nedlagt Paastand paa Erstatning for 1) Jagten 1800 Kr. aarlig, kapitaliseret efter de sædvanlige Regler, 2) Indskrænkning i Skovdriften 3600 Kr. aarlig, kapitaliseret efter de sædvanlige Regler og 3) Indskrænkning i Ejendomsretten iøvrigt 27.000 Kr.

Efter Indholdet af Fredningsnævnets Kendelse, hvorefter Nævnet har bestemt, at der ikke med Hensyn til Asnæs Vesterskov og den sydlige Del af Asnæs Forskov vil være at foretage nogen Fredningsforanstaltninger, vil der nu ikke kunne gives Ejeren Medhold i hans Paastand om Justitsministeriets manglende Beføjelse til at forelægge Sagen til Prøvelse i dens Helhed af Overfredningsnævnet.

Da der derhos efter det for Overfredningsnævnet foreliggende ikke ved den af Fredningsnævnet truffne Afgørelse skønnes at være tilvejebragt en fuldt tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet om Offentlighedens Adgang til Færdsel i Asnæs Forskov og til Færdsel og Ophold paa Strandbredderne nord og syd for denne,

har man ved gentagne Forhandlinger med de interesserede Parter forsøgt at tilvejebringe en rimelig forligsmæssig Løsning. Dette er imidlertid ikke lykkedes, og det er ej heller under Sagens Behandling lykkedes at opnaa Enighed med Ejeren om Fredningens Omfang og Størrelsen af den Erstatning, der maatte tilkomme han for denne.

Overfredningsnævnet har fundet, at Ejers Interesse i at bevare uforstyrret Besiddelse af en Del af Strandbredden til begge Sider af hans Sommerbolig ved Sortenstenhuset i Henhold til § 1,2.Stk. i Naturfredningsloven under de foreliggende Omstændigheder i et vist Omfang bør imødekommes.

Efter samtlige de saaledes under Sagen tilvejebragte Oplysninger maa Overfredningsnævnet formene, at Asnæs Forskov og Strandbredderne langs denne mod Nord og Syd har en saa væsentlig Betydning for Befolkningens Friluftsliv, at der bør træffes følgende Fredningsbestemmelser:

Der aabnes Adgang for Offentligheden til Færdsel og Ophold paa et Areal af "Hedvigslyst"s Jorder, begrænset mod Øst af det ca. 500 m øst for Sortenstenshuset beliggende Stendige, mod Nord af Kystlinien, mod Syd af Grevindestien og mod Vest af en Linie, trukket imellem Kystlinien og Grevindestien i en Afstand af 250 m fra Stendiget parallelt med dette. Fra det Punkt, hvor Grevindestien skærer dette Areals vestlige Grænse og indtil Skovstien, der udmunder ca. 200 m syd for Sortenstenshuset, anlægges der ved Fredningsnævnets Foranstaltning en Sti, der ligesom Grevindestien vil være at foranledige optaget paa det offentlige Gangstiregulativ.

Endvidere aabnes der Adgang for Offentligheden til Ophold og Færdsel saavel paa Stranden langs den nordlige Side af Asnæs Forskov fra et Punkt, beliggende 300 m vest for Sortenstenhuset og indtil Brændebroen, som paa det paa denne Strækning mellem den udyrkede, for Plantevækst blottede Strandbred og Skovbrynet beliggende Areal.

Paa den langs Forskovens sydlige Side gaaende Strandbred gives der Offentligheden Adgang til Ophold og Færdsel, hvorhos der paa denne Strandbred fra et Areal, hvis Udstrækning nærmere vil være at fastsætte af Fredningsnævnet, gives Ret til Badning.

Endelig aabnes der Offentligheden Adgang til Færdsel til Fods paa Veie og Stier i hele Forskoven, dog at det i Tiden fra den 15. April til 15. Juni skal være Ejeren tilladt at forbyde Færdsel i den Del af Forskoven, der ligger nord for den offentlige Bivej, herfra dog undtaget Vejen fra denne og indtil Brændebroen, samt Forbindelsesvejen fra den projekterede Sti og til de vest for Sortenstenshuset værende fredede Arealer.

Over de Arealer, til hvilke der i Henhold til foranstaaende er givet Offentligheden Adgang, maa der ikke uden Fredningsnævnets Samtykke udøves nogen Raaden, som er til Hinder for Offentlighedens frie Færdsel.

Derimod finder Overfredningsnævnet ikke efter det foreliggende Anledning til for Tiden at træffe særlig Bestemmelse om Adgang

for Offentligheden til Asnæs Vesterskov udover den Adgang, som allerede er tilladt af Ejeren.

Den nærmere Fastsættelse af den Ejeren i Anledning af Fredningen som anført tilkommende Erstatning vil være at foretage af den i Henhold til Lov Nr. 523 af 15. December 1922 nedsatte Taksationskommission. I Overensstemmelse med det saaledes anførte vil den af Fredningsnævnet afsagte Kendelse være at ændre.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Fredningsnævnet for Holbæk Amtsrådskreds den 26. Januar 1931 afsagte Kendelse angaaende Fredning af Asnæs Forskov og Vesterskov ophæves.

Der aabnes Adgang for Offentligheden til Færdsel og Ophold paa et Areal af "Hedvigsløst"s Jorder, begrænset mod Øst af det ca. 500 m øst for Sortenstenshuset beliggende Stendige, mod Nord af Kystlinien, mod Syd af Grevindestien og mod Vest af en Linie, trukket imellem Kystlinien og Grevindestien i en Afstand af 250 m fra Stendiget parallelt med dette. Fra det Punkt, hvor Grevindestien skærer dette Areals vestlige Grænse og indtil Skovstien, der udmunder ca. 200 m syd for Sortenstenshuset, anlægges der ved Fredningsnævnets Foranstaltning en Sti, der ligesom Grevindestien vil være at foranledige optaget paa det offentlige Gangregulativ.

Endvidere aabnes der Adgang for Offentligheden til Ophold og Færdsel saavel paa Stranden langs den nordlige Side af Asnæs Forskov fra et Punkt, beliggende 300 m vest for Sortenstenshuset og indtil Brændebroen, som paa det paa denne Strækning mellem den udvirkede, for Plantevækst blottede Strandbred og Skovbrynet beliggende Areal.

Paa den langs Forskovens sydlige Side gaaende Strandbred gives der Offentligheden Adgang til Ophold og Færdsel, hvorhos der paa denne Strandbred fra et Areal, hvis Udstrækning nærmere vil være at fastsætte af Fredningsnævnet, gives Ret til Badning.

Endelig aabnes der Offentligheden Adgang til Færdsel til Føds paa Veje og Stier i hele Forskoven, dog at det i Tiden fra den 15. April til 15. Juni skal være Ejeren tilladt at forbyde Færdsel i den Del af Forskoven, der ligger nord for den Offentlige Bivej, herfra dog undtaget Vejen fra denne og indtil Brændebroen, samt Forbindelsesvejen fra den projekterede Sti og til de vest for Sortenstenshuset værende fredede Arealer.

Over de Arealer, til hvilke der i Henhold til foranstaaende er givet Offentligheden Adgang, maa der ikke uden Fredningsnævnets Samtykke udøves nogen Raaden, som er til Hinder for Offentlighedens frie Færdsel.

Saafrømt Brændebroen maatte blive ødelagt, og Ejeren ikke istandsætter den inden en nærmere af Fredningsnævnet fastsat Frist, skal Kalundborg Kommune have Ret til at genopføre eller reparere Broen.

Den nærmere Fastsættelse af den Ejeren tilkommende Erstat-

ning vil være at foretage af den i Henhold til Lov Nr. 523 af 15. December 1922 nedsatte Taksationskommission. Erstatningen udredes med Halvdelen henholdsvis af Statskassen og af Holbek Amtsrepartitionsfond.

FREDNINGSNÆVNET >

26/1 1931

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokolle for Fredningsnævnet for Holbæk Amt.

26. Januar 1931.

K e n d e l s e :

Asnæs Forskov tilhørte oprindelig Grevskabet Lerchenborg, der i Henhold til Lov Nr. 563 af 4. Oktober 1919 ved Lensnævnets Kendelse af 31. August 1923 blev afløst og gik over til fri Ejendom og derefter tilhørte Lensgreve Chr. Lerche, Lerchenborg.

I Lensnævnets Skrivelse af samme Dato bemærkes det, at der ikke er tillagt det Offentlige nogen Forkøbsret i Følge Lensafsløsningslovens Prø. 5 med Hensyn til de Grevskabet tilhørende Skove, samt Strandbredder m.v., som paa Grund af deres naturlige Skønhed har almindelig Interesse.

Grev Lerche solgte Grevskabet ved utinglæst Købekontrakt af 28. Oktober 1927 til Skibsreder Joh. Brun, som atter ved Skøde, tinglvst 1. September 1928 solgte Lerchenborg med Slot, Jorder og Skov, der tilsammen udgør Halvøen Asnæs og er paa ca. 3.000 Tdr. Land, til den nuværende Eier, Hofjægermester Peter Andreas Lund.

I de 2 Skove, Asnæs Forskov og Asnæs Vesterskov, var af Grev Lerche ved Stier og Veje opsat følgende Plakat:

"Al Færdsel

udenfor afstukken Vej eller Sti i Tiden fra 15. April til 15. Juni, Afbrudning af Grene, Henkastning af Papir, Eggeskaller, Tøjring af Heste udenfor Staldpladserne, Færdsel i Indhegning samt al Motorkørsel paa Skovvejene i Asnæs Skove er strengt forbudt.

Lerchenborg Skovdistrikt."

Endvidere var i Grev Lerches Tid al Færdsel hele Aaret forbudt paa Ridestierne i hele Forskoven.

Angaaende den saakaldte "Grevindesti" fra Lerchenborg til Forskoven langs Kalundborg Fjord blev det ved Forlig indgaaet 4 Juni 1924 for Naturfredningsnævnet for Holbæk Amt (Sag Nr. 2) bestemt, at Stien "indtil videre holdes tilgængelig for Fodgængere, dog uden Indskrænkning i hans (Ejers) Adgang til at afspærre Stien, hvis Misbrug af den finder Sted, eller til at raade over Arealet til anden Anvendelse." Ved samme Lejlighed tilbød Grev Lerche at frede Buehækkene i Slotsparken samt Lindealleererne sammesteds, saaledes at Træerne i bemeldte Hæk og Alleer ikke uden Nødvendighed maa borthugges. Repræsentanterne for den lokale Fredningskomite erklærede sig vel tilfreds med Grevens Tilbud, som herefter blev accepteret af Nævnet.

Løvriet havde Folk Lov til frit at færdes i Skovene og paa Strandbredden og paa Engen derimellem, og det var en almindelig Sommer- og Søndagsfornejelse navnlig for Beboerne i Kalundborg Købstad at gøre Udflugt til Asnæs Skovene og navnlig til den nordlige Strandbred, hvorfra der haves en smuk Udsigt til Kalundborg By og Kirke samt Refsnæs.

Udflugterne skete dels ad Landevejen ad den offentlige Bivej forbi Lerchenborg Slot og ud igennem Skovene og dels derved, at Passagermotorbaade sejlede fra Kalundborg og lagde til ved de 3 Anløbsbrøer paa Nordsiden af Asnæs, nemlig Broen ved Sortenstenshuset og Brændebroen 1,3 KM Vest derfor, begge ved Forskoven og endelig Broen ved Havnemark ved Vesterskoven.

Sortenstenshuset beboedes af en Jagtbetjent, der havde Kaffeudskænkning, og fra Brændebroen førte en Vej op til et Ejeren af Lerchenborg tilhørende Traktørsted med tilhørende Festplads.

Lerchenborgs næste Eier, Skibsreder Joh. Bruhn, vides ikke at have gjort nogen Forandring heri, men efter at Lerchenborgs nuværende Eier Hofjægermester Lund, blev Eier af Lerchenborg, skete der i Foraaret 1929 nogle Forandringer i den hidtil gældende Adgang for Offentligheden til at færdes i Asnæs Skovene.

For der første blev de hidtil værende Plakater fjernede og erstattet af nye, der havde samme Indhold som de gamle, men udelod Ordene "I Tiden fra 15. April til 15. Juni" saaledes, at Færdsel udenfor afstukken Vej eller Sti var forbudt hele Aaret rundt.

Desuden blev der i Forskoven ved den offentlige Bivej, der gaar fra Lerchenborg mod Vest til Spidsen af Halvøen, opsat Plakater, der forbød Adgang til hele Skovstrækningen Nord for Bivejen alene med Undtagelse af Vejen fra Traktørstedet til Brændebroen. Dette var ensbetydende med, at den Del af Forskoven, der ligger Nord for den offentlige Vej og Øst for Vejen til Traktørstedet og videre til Brændebroen, blev spærret for Offentligheden, og det samme gjaldt Strandbredden og Engen fra Brændebroen mod Øst til Sortenstenshuset.

Paa den anden Side bortfaldt de specielle Forbud mod at færdes paa Ridestierne i Skovene derved, at den nye Eier eller hans Familie eller Gæster ikke længere brugte Ridehestene, der afløstes af hans Bilkørsel.

Som Brundelse for denne Afspærring har Hofjægermester Lund anført, at han, der ejer og bor paa et Gods i Sverige, "Saatenæs", pr. Tune i Vester-gotland, kun opholder sig noget under 3 Sommermaaneder paa Lerchenborg, og da det er ham økonomisk umuligt at bo paa Slottet, har han for 25.000 Kr. bygget et Træhus ved Sortenstenshuset, hvor han bor med Hustru og Børn og benytter det gamle Sortenstenshus til Køkken og Tienerbeboelse, og da det saaledes er den eneste Glæde han har af Lerchenborg, har han afspærret den nordre Del af Forskoven for, uden at blive generet af Offentligheden at kunne bo i Fred med sin Familie ved Skov og Strand.

I denne Forbindelse skal nævnes, at de 3 nævnte Anløbsbroer blev skruet bort af Isen i Vinteren 1928-29, og kun Brændebroen er senere blevet genopført, nemlig i 1930 af Hofjægermester Lund. Derefter genoptoges atter Seiladsen fra Kalundborg om Søndagen i Sommertiden.

Da den "lokale Naturfredningsforening for Kalundborg og Omegn" ved disse Foranstaltninger fra Hofjægermester Lunds Side saa et Angreb i Offentlighedens Interesser, har den, dog ikke før i Juni 1930, begæret Sagen forelagt Naturfredningsnævnet for Holbæk Amt, og i Skrivelse fra Danmarks Naturfredningsforening af 30 Juni 1930 har Lokalforeningen og Naturfredningsforeningen nedlagt følgende Paastand:

- a. at hele den udvirkede og for Plantevækst blottede Strandbred langs nævnte Skov saavel langs Kalundborg Fjord som langs Storebælt erklæres åbne for Publikum ifr. Lovens Prg. 21, navnlig Punkt a.
- b. at der fra den i Punkt a nævnte Strandbred langs Storebælt eller dog en Del af den efter Navnets Bestemmelse tillades Badning.
- c. at der tillades Ophold paa ovennævnte Strandbred saavel som paa en passende Del af den Eng, der ved Kalundborg Fjord støder op til den nøgne Strandbred.
- d. at der i Henhold til Lovens § 21 f bestemmes, at der skal være Adgang til de frie Strandbredder ad de hidtidige Stier og Veje, ad hvilke der var Adgang forinden Hofjægermesteren foretog Ændringer i den tidligere hævdede Tilstand, og at det udtrykkeligt fastslaas, at det skal være tilladt at gaa i Land paa "den frie Strandbred" fra saadanne Broer, som maatte blive opført i Vandet udenfor Strandbreden med det offentliges Tilladelse, og endelig
- e. at Skoven åbnes for Publikum i samme Omfang, som fandt Sted i Hofjægermesterens Forgængeres Tid.

Ejeren, Hofjægermester Lund, har fastholdt de af ham tagne Forholdsregler og protesteret imod, at der gøres Indgreb heri.

Under Sagen har Nævnet besigtiget Terrainet og Parterne har afgivet Forklaring.

Der har været rejst Spørgsmaalet om, hvorvidt Befolkningen i Kalundborg ved Alderstidshævd har erhvervet Ret til Færdsel i Lerchenborg Skove, Enge eller Dele deraf.

Af de af Grev Lerche foretagne Opslag fremgaar imidlertid tydeligt, at alt Besøg paa Lerchenborgs Skoves Grund har berøet paa Tilladelse fra Ejeren Side. Og medens der kan erhverves Alderstidshævd paa Ret til at hente Tang o.l. for Landbrugere og til Færdsel ad ikke offentlige Veje og Stier, haves der ingen Hjemmel til at erhverve Alderstidshævd paa Sommerudflugtspladser.

Saafernt nogen ikke desto mindre maatte mene at have saadan Alderstidshævd, er nærværende Kendelse ikke til Hinder for Processer herom. Men det findes uhensigtsmæssigt at udsætte Afgørelsen af det foreliggende Spørgsmaal efter Udfaldet af saadanne Processer,

der ikke vil kunne være afsluttede til Forsommeren 1931.

Det er altsaa den almindelige og specielle Lovgivning, hvorpaa det kommer an.

Efter Naturfredningslov Nr. 245 af 8. Maj 1917 § 21 Indledningen og Litra b har Almenheden Færdselsret til hele Kysten af Halvøen Asnæs, idet ingen Del af den før 1. Januar 1916 var inddraget under Havearealer eller Erhvervsdrift. Begrænsningen ligger alene i § 21-e-2, hvorefter det er tilladt Ejeren at anbringe "Høfder, Aalegaard, Kreaturhegn og Badeindretninger, naar der holdes Passage aaben bagom, over eller gennem de naagældende Anlæg".

Men iøvrigt bestemmer § 21-e-2:

"Paa den frie Strandbred maa der ikke uden Fredningsnævnets Samtykke iværksættes Foranstaltninger, der er til Hinder for den frie Færdsel."

Denne Bestemmelse har Ejeren af Lerchenborg, Hofjægermester Lund, handlet imod ved at afspærre Strandbredden fra Brøndebroen til Sortenstenshuset og et Stykke videre Øst paa, idet Naturfredningsnævnets Samtykke hertil ikke er erhvervet.

Iøvrigt sælder den almindelige ogsaa i Lovens § 1, 2. Stk. forudsatte Regel, at Ejeren har udelukkende Ret over sin Grund derunder ogsaa Skove med deri værende Veje og Stier, medmindre disse maatte være udlagt som offentlige, saavel som over Engene mellem Skov og Strand. Til Stranden henregnes efter § 21 "Den udvrkede og for Plantevækst blottede Strandbred."

Om end Ejeren i Almindelighed har Ret til at spørre for Skove og Enge, er denne Ret dog ikke ubetinget, idet den delvis kan exproprieres i Henhold til Lovens § 1, 2. Stk., der bestemmer: "Endvidere kan der mod fuld Erstatning aabnes Adgang til at færdes i Naturen paa Steder, hvor saadan Færdselsret af Hensyn til Befolkningens Friluftsliv er af væsentlig Betvding for Almenheden, og hvor Færdselen kan finde Sted uden at tilsidesætte Hensynet til vedkommende Ejers eller Brugers berettigede og væsentlige Interesse navnlig den private Fred eller Husfreden.

Det, der foreligger Naturfredningsnævnet til Afspørelse, er da de 2 Spørgsmaal, dels hvorvidt der skal gives Ejeren Tilladelse til at afspærre en Del af den frie Strandbred. Dels hvorvidt der skal gives Befolkningen en sikret Ret til Baske i Skovene og paa Engen.

Med Hensyn til Spørgsmaalet Spærringen af en Del af Strandbredden maa der gives Ejeren Medhold i, at hans Krav herom til en vis Grad bør inødekommes.

Af skattetekniske Grunde kan Lerchenborg Slot ikke benyttes til Behøelse. Kun ved at Slottet ikke bruges, kan der fra Skattemyndighedernes Side naas til det af Kreditforeningerne tagne Standpunkt, at Slottene paa Godserne i det væsentlige er uden Værdi i Handel og Vandel bortset fra den Indtægt, der kan opnaas ved mod Betaling at forevise dem for Publikum.

Da Slottet saaledes ikke kan bebos, og Ejeren af Godset maa

have et Sted at bo eller opholde sig, hvor han i Fred for Publikum kan nyde de Naturskønheder og den Adgang til Badning, som den ham tilhørende Skov og Eng samt Stranden frembyder, indrømmes der ham Ret til at afspærre Stranden fra Sortenstenhuset ca. 500 M mod Øst over Teulbjergsmarken til Stendiget og endvidere mod Vest, dog ikke saa langt som ønsket 1,3 KM., men kun ca. 700 M., til det fremspringende Punkt Hvideklint med en stor Sten liggende Nord foran ude i Vandet, idet dette maa være tilstrækkeligt. De sidste 600 M. fra Hvideklint mod Vest indtil Brændebroen maa derfor ikke afspærres, og det samme gælder hele Kysten rundt ogsaa paa Storebæltssiden. Denne Ret til Færdsel haves dog kun til den udvirkede og for Plantevækst blottede Strandsbred.

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Aabning af Skovene og Strandene bemærkes, at § 1, 2. Stk. ikke kan anvendes til at træffe Bestemmelser, der hjælper fjernere boende Turister Adgang til at besøge hidtil ubesøgte Steder. Her, der her er Tale om, er den stedlige Befolknings Friluftsliv, og i denne Henseende kan det ikke ^{Aabningen af} en Del af Asnæs Forskov er af Betydning for Befolkningen i Kalundborg Købstad, forsaavidt den ikke har Raad til om Søndagen at foretage længere Udflugter til den iøvrigt langt smukkere Skovene ved Jvderup og Skarriksø.

Det Stykke, der findes at burde aabnes for Befolkningen i Kalundborg Købstad, og som Følge deraf ogsaa for andre Mennesker, er den Rektangel af Asnæs Forskov, som ligger Syd for den ca. 600 M. Øst for Brændebroen liggende Strømlinje. Det østligste Punkt af Sydgrænsen ligger 150 M. Syd for Spidsen af Hvideklint og gaar derefter i en ret Linie omtrent mod Vest, skærende Sammenstøds-punktet af 3 Veie og derfra videre mod Vest i lige Linie til Vejen fra Traktørstedet til Brændebroen i det hele et Areal paa ca. 10 ha eller ca. 18 Tdr. Land. Arealet begrænses mod Vest af Vestsiden af den foranstvante Vej til Brændebroen og indbefatter ogsaa denne.

Heraf følger, at der aabnes Adgang for Befolkningen ikke alene til Skovarealet, men ogsaa til Strandengen, der ligger i det omhandlede Areal.

Til det nævnte Areal beholder Ejeren sin Ejendomsret, men han kan ikke fordre Befolkningens Brugsret ophævet, selvom den maatte blive misbrugt. Denne Adgang for Befolkningen bør dog ikke være ubegrænset, og de i Grev Lerches Tid fastsatte Indskrænkninger findes i det væsentlige at være passende, ligesom de af denne opslaaede Plakater i det væsentlige kan godkendes.

Som Følge heraf er det ikke den besøgende Befolkning tilladt at gaa udenfor Veie og Stier paa det aabnede Areal i Tiden fra 1. April til 15. Juni, hvorimod en saadan Færdsel overalt paa Arealet ligesom i Statskovene er tilladt i den øvrige Del af Tiden. Af Hensyn til Vildtets og Fuglenes Opdræt findes det nødvendigt at opretholde denne Fredningstid.

Naar der nu skal gives Befolkningen sikret Adgang til at besøge det nævnte Areal, er der efter Lovens Forudsætninger ingen Grund til at udstrække den længere, end det er af Betydning for

Friluftslivet, og Arealet aabnes derfor kun i Sommertiden, der regnes fra 1. April til 30 September.

Det er Friluftslivet om Dagen, der skal beskyttes, og ikke Kampering om Natten. Som Følge heraf er Arealet kun aabent fra 7 Morgen til Solnedgang.

Det er i Overensstemmelse med Grev Lerches Opslag forbudt at afbrude Grene, at henkaste Papir, Æggeskaller og lignende og at tøjre Heste udenfor Staldpladserne, ligesom al Motorkørsel ubetinget er forbudt. Derimod maa Ejeren ikke foretage Indhegning i denne Del af Skoven uden ved Nyplantning af forstmæssige Grunde. Naar der saaledes er aabnet en sikret Adgang for Befolkningen til at færdes paa det nævnte Skovareal, falder dette ind under Politi vedtægt for Holbæk Amts Landdistrikt af 1. Juli 1909 § 26 a' Stk., der er saalydende: " Enhver, der færdes paa en for almindelig Færdsel aabnet Privatvej eller Plads er med Hensyn til saadan Færdsel underkastet de i denne Vedtægt for Færdsel paa offentlig Vej eller Plads givne Forskrifter."

Som Følge heraf kan det i det hele med Hensyn til, hvad der er forbudt, henvises til Politivedtægtens § 1 angaaende fornærmelig eller upassende Adfærd saavel overfor Skovejeren som overfor det øvrige besøgende Publikum, Overtrædelse heraf straffes efter Politivedtægtens § 27 jfr. Politilov 4. Februar 1871 § 6, men kan iøvrigt ogsaa straffes efter Naturfredningslovens § 26, der hielmer Bøder fra 10 - 1000 Krøner, ligesom Mark- og Vejfredsloven af 25 Marts 1872 kan bringes til Anvendelse forsaavidt Anvendelsen ikke vil være i Strid med de her truffne Bestemmelser.

Jagtlovgivningen for Tiden Lov Nr. 279 af 30 Juni 1922 gælder ligeledes. Det er saaledes ubetinget forbudt alle andre end de jagtberettigede Eiere, Brugere eller Lejere paa dette Areal at færdes med Hunde, Geværer eller andre Jagtredskaber, ligesaavel som det er i Strid med Jagtlovens § 5 - 2. Punkt at jage paa Kyststrækningen, derunder indbefattet Engene.

Iøvrigt skal Færdsel med Hunde, selv om det ikke er Jagthunde, altid være forbudt af Hensyn til Fuglelivet. Heraf følger tillige, at Forstvrrelse af fredede Fugles Reder eller Yngel er forbudt, og dette Forbud har sin Hjemmel i Jagtlovgivningen.

Da Befolkningen i Kalundborg har en udmærket Badestrand i Nærheden, og da Badning i høj Grad vil genere de øvrige Besøgende, er Badning fra Strandbredden fra det aabnede Areal forbudt, uanset at Ejeren ikke i Medfør af Lovens § 21 d har udstedt noget Forbud herimod.

Overtrædelser af det af Naturfredningsnævnet fastsatte Forbud mod Badning paa det heromhandlede Areal straffes efter Naturfredningsloven eller Politivedtægten.

Det er ikke alene Uorden i Skoven og paa Strandbredden, men ogsaa Uorden paa Engen derimellem, som kan paatales efter de nævnte Bestemmelser, men iøvrigt er Adgangen til Engen i hele dens

Udstrækning tilladt i Sommertiden.

Hvorvidt Ejeren vil tillade Ophold paa eller Badning Vest for Brændebroen eller paa Sønderstranden er Nævnet uvedkommende.

Med Hensyn til Naturfredningsforeningens Paastand om Ret til Brøslægning af andre end Grundens Eier bemærkes, at en saadan Ret for Staten eller andre ikke kan antages at foreligge uden Grundejernes Samtykke.

Da Strandbredden paa begge Sider af Sortenstenhuset imidlertid afspærres ved nærværende Kendelse, bliver Almenhedens Ret til Færdsel paa den Vest derfor liggende Strandbred temmelig vanskeliggjort, naar Adgang til Stranden kun have forbi Traktørstedet, hvilken Ret fra den offentlige Bivej og ud til Brændebroen herved anerkendes, dog bortset fra Kørsel med Biler og Motorcykler. Saafremt Brændebroen atter maatte blive skruet ned af Isen, eller Landgangen af andre Grunde maatte blive umuliggjort, og Ejeren ikke inden den paafølgende 1. April har reableret Broen eller i Sommertiden gjort den i Stand inden 8 Dages Forløb, tilkommer Retten til at opføre ny Bro eller reparere den gamle Brændebro Kalundborg Købstads Kommune, hvis Beboere i det væsentlige alene er interesseret i denne Fredning, ligesom Nabokommunen hvad Kalundborg Købstad er gennem Kalundborg Mark - ifølge Lensafløsningsloven § 5 udtrykkeligt er nævnt som interesseret i Fredningen.

Hvad der ligger udenfor denne nordvestlige Fjerdedel af Asnæs Forskov maa anses for at være uden Betydning for Kalundborg Købstads Befolknings Friluftsliv.

Naturfredningsnævnet vil derfor ikke blande sig i eller gøre Indgreb i Ejeren's Ret til at forbyde Færdsel i Asnæs Vester-skov, der iøvrigt ligger for fjernt til at have nogen Betydning for den almindelige Befolkning.

Det aabnede Areal er ogsaa tilstrækkeligt stort til, at Nævnet heller ikke vil gøre Indgreb i Ejeren's Ret til Afspærring eller Færdselsbegrænsning i den søndre Del af Asnæs Forskov eller Vejene og Stierne derigennem saa lidt som i den Skovstrækning, der ligger Syd for Træhuset ved Sortenstensstedet.

Det er herefter alene et Mellemværende mellem Ejeren, Skovbeskatningen og de offentlige Meninger, hvorvidt Ejeren vil give Adgang til Veje og Stier i den Del af Asnæs Forskov, som ligger Syd for det aabnede Areal. Et meget vigtigt Punkt, der har været at tage Hensyn til ved hele denne Ordning, er Jagten.

Medens Træfældning i disse Skove ikke giver noget nævneværdigt økonomisk Udbytte, men skaffer Sommerarbejderne Arbejde om Vinteren, gælder det derimod muligvis Jagten, at det lider nogen Skade, men kun en meget ringe. Ved Deklaration af 23. Oktober 1929, tinglyst 5 Februar 1930, har Ejeren bortlejet Jagtretten i 5 Aar fra 18. Spetember 1929 for et aarligt Vederlag af 15-19,000 Kr. Denne Indtægt er af væsentlig Betydning for Godset Lerchenborg, i hvilket der indestaar følgende Pantegæld:

1. Landkreditkassen	1900,000 Kr.
2. Lensgreve C.C.L.Lerche	250,000 "
3. Skibsreder Johs. Bruhn	200,000 "
	<hr/>
	2350,000 "

Det gælder om at ordne Forholdet saaledes, at der ikke bliver at udrede store Erstatninger, hvortil der for Tiden ikke haves Midler i de offentlige Kasser, og navnlig ikke at formindske Jagtindtægten væsentligt udover, hvad Lukningen af ca. 1200 M. Strandbred til Genæld betyder for Ejeren.

Efter den nu trufne Ordning findes dette nogenlunde at kunne gaa op imod hinanden. Omend ikke Aabningen af Adgang til Skov, Eng og Strand for Publikum nu bliver væsentligt større end i Grev Larches Tid, maa det dog siges, at der er en ganske betydelig Forskel for Ejeren paa, om Befolkningens Adgang beror paa en Tilladelse, der kan tages tilbage eller indskrænkes, eller er en Ret, som Ejeren maa bøje sig for.

Naar alt tages i Betragtning, findes der til Ejeren at burde gives en Erstatning af ialt 2000 Kr. Af Pantaverne har 1.Prioritetshaver, Landkreditkassen, ikke nedlagt Paastand paa Erstatning. 2.Prioritetshaver, Grev Lerche, har ikke givet Møde.

3.Prioritetshaver, Skibsreder Bruhn, har nedlagt Paastand paa Erstatning. Andel i den samlede Erstatning findes imidlertid ikke at burde tillægges ham. Ulemperne ved den hele Foranstaltning gaar nærmest kun udover Ejeren, og 3.Prioritetshavers Sikkerhed findes ikke at berøres heraf.

Naar henses til den Interesse, Beboerne i Landkommunerne har til Færdsel i disse Skove, findes Holbæk Amts Repartitionsfonds Andel i Erstatningen ikke at kunne sættes højere end til 500 Kr. Statens Tilskud bliver som Følge af Lovens Bestemmelser ligeledes paa 500 Kr.

Resten, altsaa naar foranstaaende Erstatningsberegning lægges til Grund, 1000 Kroner udredes af Kalundborg Købstads Kommune, uden at dette dog er noget Paalæg, men derimod en Betingelse for Fredningens Gennemførelse.

I Naturfredningslovens § 10 - 2 findes nemlig følgende Bestemmelse:

"Ved Kendelse kan bestemmes, at Fredningen skal være betinget af, at den ikke medfører nogen Udgift for det offentlige til Erstatnings Udredelse, og af, at Erstatningen er udredet inden en ved Kendelsen fastsat Frist."

Jægtejere har heller ikke nedlagt nogen Paastand paa Erstatning, men forbeholdt sig Ret til Nedsættelse i Jagtafgiften fra Godsejerne.

Som Følge heraf kan Erstatningen 2000 Kr. helt udbetales til Ejeren, Hofjægermester Lund.

Undlader Kalundborg Købstads Kommune at udrede den betingede Erstatning inden den nedenfor fastsatte Frist, bortfalder alle de foran fastsatte Bestemmelser om Aabning af Skoven for Almenheden.

Men tillige bortfalder den Ejeren indrømmede Tilladelse til at afspærre nogen Del af Strandbredden for Færdsel saavel Øst som Vest for Sortenstenshuset.

Thi eragtes:

Det tillades Ejeren af Sortenstenshuset og Trævillaen derved at afspærre Strandbredden mod Øst i en Længde af ca. 500 M. til Stendiget og mod Vest i en Længde af ca. 700 M. til Fremspringet paa Hvideklint.

Den Vest derfor liggende Strandlinie i en Længde af ca. 600 M. indtil Brændebroen og denne indbefattet og den Syd derfor liggende Strandeng og Rektangel af Asnæs Forskov Matr.Nr. 11 af Lerchenborg, Aarby Sogn ned til en Linie ca. 150 M. Syd for Strandlinien, saaledes som nærmere er beskrevet, aabnes for Befolkningens Friluftsliv i Overensstemmelse med det ovenfor anførte.

Af Statskassen og Holbæk Amts Repartitionsfond udredes til Ejeren. Hofjægermester P.A.Lund, en Erstatning af 1000 Kroner.

Inden 1. April 1931 vil Ejeren af Asnæs Forskov, Hofjægermester P.A.Lund, have at fjerne de derimod stridende Plakater.

Alt paa Betingelse af, at der inden 15. Marts 1931 hos Naturfredningsnævnets Formand til videre Udbetaling til Hofjægermester Lund deponeres et Tilskud paa 1000 Kr. af Kalundborg Købstads Kommune.

Retten til at paatale Overtrædelse af foranstaaende tilkommer Kalundborg Kommune.

At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Brendstrup

Kr. Jensen

J.P.Larsen

Kendelsen oplæstes.

Sagen sluttet for at indsendes til Overfredningsnævnet.

Mødet hævet.

Brendstrup

Kr. Jensen

J.P.Larsen